

MRF 2022.129

Planklagenævnets afgørelse af 29. april 2022, j.nr. 20/05576

Ikke medhold i klage over SMV-screeningsafgørelse om, at lokalplan for nyt boligområde med ca. 1.000 boliger ikke skulle miljøvurderes, da planen ikke ville påvirke miljøet væsentligt, bl.a. fordi der var foretaget en miljøvurdering af kommuneplantillæg, som omfattede lokalplanområdet. Der var foretaget en tilstrækkelig vurdering af bilag IV-arter, da der ved miljøscreeninger ikke gælder en pligt til at sikre, at levesteder for bilag IV-arter bevares eller forbedres, da fourageringsområder ikke som sådan fandtes omfattet af beskyttelsen efter habitatdirektivets art. 12 eller planhabitatbekendtgørelsens § 7.

Viborg Kommune traf i marts 2020 screeningafgørelse efter miljøvurderingslovens § 10 om, at der ikke skulle gennemføres en miljøvurdering af forslag til lokalplan nr. 535, Boligområde nord for Randersvej i Taphede, Viborg Øst. Lokalplanen blev vedtaget i juni 2020. Planområdet var beliggende i landzone øst for Viborg by og udgjorde ca. 26 ha, der havde været anvendt til landbrug. Planområdet var afgrænset af en vej mod syd og af et boligområde mod vest, mens det mod nord og øst grænsede op til det åbne land, hvor der var skov, hede og marker. I planområdets nordlige del fandtes to søer og et areal med hede, som var beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Lokalplanen muliggjorde etablering af et nyt boligområde med ca. 1.000 boliger. Forud for vedtagelsen af lokalplanen vedtog kommunen forslag til kommuneplantillæg nr. 37 til Kommuneplan 2017-2029 og gennemførte en miljøvurdering heraf. Kommuneplantillægget udlagde nye rammeområder på tilsammen ca. 121 ha, hvoraf der primært var tale om nye rammeområder til boligformål, herunder det i sagen omhandlede lokalplanområde. Kommuneplantillægget muliggjorde opførelse af ca. 1.000 boliger i alt. Screeningafgørelsen af lokalplanforslaget blev påklaget af en nabo til planområde, der i forhold til bilag IV-arter anførte, at der var påvist padde i lokalplanområdet, at der ikke var givet en tilstrækkelig begrundelse for kommuneplantillæggets vurderingen af, at forekomst af markfirben ikke vurderedes sandsynlig inden for planområdet, ligesom der var observeret firben ca. 150 meter fra planområdet, og at der ikke var foretaget flagermusundersøgelser i lokalplanområdet, selvom det fremgik af miljørapporten, at et område i planområdet vurderedes at være et fødesøgningsområde for en del flagermusarter. Klageren gjorde endvidere gældende, at SMV-screeningen var mangelfuld mht. til beskyttede naturtyper, støj og økologiske forbindelser. Planklagenævnet fandt, at

kommunen havde foretaget en tilstrækkelig vurdering af planens påvirkning af bilag IV-arter, og fandt ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering af, at planen ikke ville medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. For så vidt angik padde henviste nævnet til lokalplanens og miljørapportens oplysninger om, at søerne i lokalplanområdet havde en sådan størrelse og dybde, at disse kunne rumme forekomst af fisk og derved ikke udgjorde egnede levesteder for padde, ligesom der ikke i relevante databaser var registreret forekomst af padde i søerne. Søerne og et større område omkring disse var endvidere udlagt som henholdsvis naturområde og rekreativt område, hvorved det var sikret, at søerne blev bevaret, og at der ikke ville gennemføres større anlægsarbejder i umiddelbar nærhed af disse. For så vidt angik markfirben lagde nævnet vægt på, at kommunen i miljørapporten for kommuneplantillægget havde inddraget oplysninger om artens generelle forekomst i Danmark, ligesom der var foretaget en vurdering af planområdets sammensætning af habitater. På den baggrund var det vurderet usandsynligt, at der skulle forekomme markfirben inden for lokalplanområdet. For så vidt angik flagermus bemærkede nævnet, at der ikke er en pligt for kommunerne til i forbindelse med miljøscreeninger at sikre, at levesteder for bilag IV-arter bevares eller forbedres, da fourageringsområder ikke som sådan er omfattet af beskyttelsen efter habitatdirektivets art. 12 eller planhabitatbekendtgørelsens § 7. Der er derimod en pligt til at sikre, at yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges, og nævnet fandt ikke grundlag for at tilsidesætte kommunen vurderingen heraf. Nævnet lagde herved vægt på, at planområdet i det væsentligste bestod af åbne, dyrkede markarealer, og at lokalplanens realisering ikke medførte fældning af et større antal træer eller nedrivning af flere ejendomme i området. Det fremgik end-

videre af den reviderede miljørapport for kommuneplantillægget, at det var muligt at sikre eventuelle flagermus ved kun at rive huse ned og fælde træer i perioden august-september, jf. forvaltningsplanen for flagermus. Nævnet bemærkede, at der i nærhed af planområdet lå flere områder med træ- og skovbevoksning, som ville kunne anvendes af flagermus. Nævnet fandt endvidere, at planen ikke var undergivet et krav om obligatorisk miljøvurdering, da der ikke var grundlag for at antage, at det planlagte kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt, ligesom planen alene fandtes at fastlægge anvendelsen af et mindre område på lokalt plan, da planområdet var mindre end hele kommunens område. Nævnet fandt, at der samlet set ikke var grundlag for at tilsidesætte kommunen vurdering af, at der ikke var tale om en så væsentlig påvirkning af miljøet, at der var

pligt til at udarbejde en miljøvurdering. Nævnet lagde herved vægt på, at kommunen havde vurderet planforslagernes miljøkonsekvenser og foretaget en vurdering af de relevante miljøparametre efter de kriterier, som fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3. Nævnet lagde endvidere vægt på, var foretaget en miljøvurdering af kommuneplantillægget, som også omfattede lokalplanområdet og inddrog relevante sandsynlige miljøpåvirkninger. Endelig lagde nævnet vægt på planernes begrænsede geografiske udstrækning og omfang, ligesom der var indtænkt løsninger i forhold til beskyttede naturtyper, støj og økologiske forbindelser i området. Da der i øvrigt ikke var grundlag for at fastslå, at miljøscreeningen ikke var sket i overensstemmelse med miljøvurderingsloven, kunne Planklagenævnet herefter ikke give medhold i klagen.

Kommentar: *Afgørelsen illustrerer et mere principielt problem om forholdet mellem miljøvurderingslovens § 10 om screening af lokalplaner og planhabitatbekendtgørelsens § 7, hvorefter en kommune ikke kan vedtage en lokalplan, medmindre der foreligger en vurdering, som viser, at gennemførelsen af planen ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter i det naturlige udbredelsesområde. Planhabitatbekendtgørelsens § 7 udgør en del af den danske gennemførelse af habitatdirektivets art. 12(1)(d) i forhold til planloven, men § 7 udgør ikke en del af den danske gennemførelse af miljøvurderingsloven, og det er derfor alene i forbindelse med en klage over lokalplanens vedtagelse, at der kan ske prøvelse af, om planhabitatbekendtgørelsens § 7 er overholdt i forbindelse med vedtagelse af lokalplanen. Der er naturligvis intet i vejen for, at vurderingen efter planhabitatbekendtgørelsens § 7 sker samtidig med screeningen af lokalplanforslaget efter miljøvurderingslovens § 10. Dette ændrer imidlertid ikke ved, at vurderingen efter planhabitatbekendtgørelsens § 7 ikke er en vurdering efter miljøvurderingslovens § 10, og vurderingen efter planhabitatbekendtgørelsens § 7 kan derfor principielt kun prøves, hvis der klages over lokalplanens vedtagelse. Efter oplysningerne i afgørelsen klagede naboen alene over screeningen efter miljøvurderingslovens § 10, men da en sådan klage efter praksis kun behandles af Planklagenævnet, hvis lokalplanen er vedtaget, og medhold i klagen medfører, at lokalplanen ophæves, kan klagen opfattes som en klage over lokalplanens vedtagelse. Disse nuancer over prøvelsens indhold burde være tydeliggjort af nævnet, da de umiddelbart er vanskelige at forstå for almindelige praktikere. Se i øvrigt Planklagenævnet Orienterer nr. 25 (Undersøgelse af yngle- og rasteområder for flagermus i forbindelse med planvedtagelser), hvor afgørelsen er refereret sammen med to andre afgørelser.*

Afgørelse i klagesag om Viborg Kommunes screeningsafgørelse om, at lokalplan nr. 535 ikke skal miljøvurderes

20/05576

Viborg Kommune traf den 18. marts 2020 afgørelse om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af forslag til lokalplan nr. 535, Boligområde nord for Randersvej i Taphede, Viborg Øst (screeningsafgørelse).

En nabo til planområdet har klaget over screeningsafgørelsen.

I denne afgørelse har Planklagenævnet behandlet følgende spørgsmål:

- Om planhabitatbekendtgørelsens regler om bilag IV-arter er overholdt i forhold til påvirkning af padder, markfirben og flagermus.
- Om miljøvurderingslovens minimumskrav til en miljøscreening er opfyldt i forhold til beskyttet natur, støj, økologiske forbindelseslinjer, lavbundsarealer og beskyttede planter.

Planklagenævnet har ikke behandlet de øvrige klagepunkter i sagen.

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over screeningsafgørelsen.

Det betyder, at screeningsafgørelsen fortsat gælder.

Indholdsfortegnelse

1. Sagens oplysninger 3

1.1. Området og plangrundlaget 3

1.2. Klagen og bemærkningerne hertil 4

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse. 5

2.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse. 5

2.1.1. Generelt om Planklagenævnets kompetence og prøvelse. 5

2.1.2. Forhold, som ikke behandles. 5

2.1.3. Miljøvurderingslov, som sagen er behandlet efter 6

- 2.2. Påvirkning af bilag IV-arter (padder, markfirben og flagermus) 7
    - 2.2.1. Klagen. 7
    - 2.2.2. Generelt om bilag IV-arter i forbindelse med miljøscreeninger 7
    - 2.2.3. Økologisk funktionalitet 8
    - 2.2.3. Krav til tilvejebringelsen af oplysninger om bilag IV-arter 9
    - 2.2.4. Kommunens undersøgelser og vurderinger 9
    - 2.2.5. Planklagenævnets vurdering. 11
  - 2.3. Miljøscreening eller obligatorisk miljøvurdering. 12
  - 2.4. Indholdet af kommunens miljøscreening. 13
    - 2.4.1. Generelt om kravene til indholdet af en miljøscreening. 13
    - 2.4.2. Beskyttet natur 14
    - 2.4.3. Støj 15
    - 2.4.4. Økologiske forbindelseslinjer 17
    - 2.4.5. Lavbundsarealer 18
    - 2.4.6. Beskyttede planter 19
    - 2.4.7. Generelt om miljøscreeningen. 21
  - 3. Afsluttende bemærkninger 21
  - 4. Meddelelse og offentliggørelse af afgørelsen. 22
-
- 1. Sagens oplysninger
    - 1.1. *Området og plangrundlaget*

Området
Sagen vedrører lokalplan nr. 535 (https://dokument.plandata.dk/20_10852658_1632900028200.pdf), Boligområde nord for Randersvej i Taphede, Viborg Øst.[1] [2]

Planområdet udgør ca. 26 ha og ligger i landzone øst for Viborg by. Planområdet anvendes i dag til landbrug, og afgrænses mod syd af [A1] og mod vest af et eksisterende boligområde. Mod nord og øst grænser planområdet op til det åbne land, hvor der er skov, hede og marker.

I planområdets nordlige del er der to søer og et areal med hede, som er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Nord for planområdet er der fredskov.

Området kan ses af bilag 1.

Det vedtagne plangrundlag

Lokalplanen muliggør etablering af et nyt boligområde med ca. 130-150 boliger i den vestlige del af lokalplanområdet.[3]

Det fremgår af lokalplanens redegørelse (s. 7), at lokalplanen sikrer en udvikling af Viborg by i et område med attraktiv natur i form af søer og skov, og at formålet med planen er at skabe et varieret boligområde med god kontakt til naturen. Det fremgår, at der skal bygges bæredygtigt, og at der vil blive udlagt store arealer til rekreative områder.

Om områdets disponering fremgår det af lokalplanens redegørelse (s. 11), at der bliver mulighed for den højeste bebyggelse langs [A1] (2-3 etager), og lavere bebyggelse i indtil 1-2 etager mod landskabet mod nord.

Lokalplanområdet er opdelt i 11 delområder og anvendelsen af de enkelte delområder er fastlagt i lokalplanens § 3, stk. 2.

Delområde VII, som omfatter planområdets nordligste og vestligste del med bl.a. 2 § 3-beskyttede søer og en i kommuneplanen udpeget økologisk forbindelseslinje, er udlagt til rekreativt område og naturområder.

Det fremgår af lokalplanens § 7.11, at der inden for delområdet alene må etableres 2 shelter-/bålpladser samt mindre tekniske anlæg, der er nødvendige for områdets forsyning. Desuden fremgår det af § 7.12, at der ikke må opføres bebyggelse eller anlæg inden for områder, der på planens kortbilag 2 er udpeget som naturområde.

Ved vedtagelsen af lokalplanen, overføres området fra landzone til byzone. Dette gælder dog ikke for delområde VII, jf. lokalplanens § 2.2 og kortbilag 1.

Kommuneplantillægget

Da lokalplanen blev endeligt vedtaget gjaldt Kommuneplan 2017-2029 for Viborg Kommune.

Forud for vedtagelsen af lokalplanen vedtog og offentliggjorde kommunen forslag til kommuneplantillæg nr. 37 til Kommuneplan 2017-2029 (https://dokument.plandata.dk/12_9698994_1589974802131.pdf).[4] Forslaget til kommuneplantillæg var i offentlig høring i perioden 19. december 2019 til 13. februar 2020.

Kommuneplantillægget udlægger nye rammeområder i den østlige del af Viborg på tilsammen ca. 121 ha, hvoraf der primært er tale om nye rammeområder til boligformål. Det fremgår således af kommuneplantillæggets redegørelse, at tillægget muliggør opførelse af ca. 1.000 boliger i alt.

I kommuneplantillægget udlægges bl.a. det planområde, som den omtvistede lokalplan i denne sag omfatter, til boligområde. Herudover omfatter kommuneplantillægget et større område syd for [A1].

Planområdet kan ses af bilag 1, billede 2.

Det fremgår af sagens oplysninger, at der blev gennemført en miljøvurdering af kommuneplantillægget. I miljørapporten er emnerne trafik og støj, natur og landskab samt overfladevand behandlet.

Kommuneplantillæg nr. 37 med tilhørende miljørapport blev endeligt vedtaget den 12. maj 2020.

1.2. Klagen og bemærkningerne hertil

I sagen indgår følgende materiale fra klageren: Klagen af 30. marts 2020 samt yderligere bemærkninger af 31. maj 2020, 15. marts 2021 og 21. januar 2022.

Kommunen er kommet med bemærkninger til klagen 14. maj 2020, 10. december 2021, 20. januar 2022 og den 4. februar 2022.

Planklagenævnet modtog klagen fra kommunen den 14. maj 2020.

Klagen og bemærkningerne er i deres helhed indgået i sagsbehandlingen. Klagen er kort gengivet nedenfor under afsnit 2.

2. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

2.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse

2.1.1. Generelt om Planklagenævnets kompetence og prøvelse

Afgørelser efter miljøvurderingsloven kan påklages efter de klageregler, der er fastsat i den lovgivning, som planen eller programmet er udarbejdet i henhold til, jf. § 48, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

Den plan, der er klaget over i denne sag, er udarbejdet i henhold til planloven, og screeningsafgørelsen kunne derfor påklages til Planklagenævnet.

Planklagenævnet kan alene tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en kommunes udarbejdelse af en plan, jf. § 58, stk. 1, nr. 3, i planloven.[5]

Retlige spørgsmål omfatter alle spørgsmål om lovligheden eller gyldigheden af trufne afgørelser, herunder fortolkning eller forståelse af lovbestemmelser samt overholdelse af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Det er ikke et retligt spørgsmål, om en plans indhold er hensigtsmæssigt. Endvidere fastlægger miljøvurderingsloven ikke grænser for, hvad myndighederne kan beslutte af politiske, økonomiske eller andre grunde, men stiller alene krav til procedurerne og indholdet af grundlaget for beslutningerne forud for vedtagelse af planer omfattet af loven. Begrænsninger i niveauet for tilladelige miljøpåvirkninger følger af anden lovgivning.

2.1.2. Forhold, som ikke behandles

Reduktion af skovbyggelinjen

Klageren anfører en række forhold vedrørende reduktion af skovbyggelinjen.

Miljøvurderingsloven regulerer ikke i sig selv naturbeskyttelsesforhold, herunder spørgsmålet om reduktion af skovbyggelinjen. Reglerne om skovbyggelinjer fremgår af naturbeskyttelseslovens § 17 om beskyttelsens omfang, § 65 om kommunens dispensationsadgang og § 69 om miljø- og fødevareministerens reduktionsadgang.

Der er ikke i forbindelse med planen truffet en afgørelse om reduktion af skovbyggelinjen, og miljøvurderingsloven indebærer heller ikke en pligt til, at der træffes en sådan afgørelse i forbindelse med en miljøscreening. Planklagenævnet har desuden ikke kompetence til at tage stilling til en sådan afgørelse. Nævnet kan derfor ikke tage stilling til om der bør eller kan foretages en reduktion af skovbyggelinjen i det konkrete tilfælde.

Efterfølgende forhold

Klageren har anført, at der i forbindelse med byggemodningen af området er opført et teknisk anlæg ved kanten af den § 3-beskyttede sø, således at der sker direkte overfladeafstrømning, og at der er opført et teknisk anlæg i den økologiske forbindelseslinje, som har afløb til den § 3-beskyttede Vibæk. Klageren har desuden anført, at lodsejer i forbindelse med byggemodningen har deponeret overjord delvist oven på den rørlagte Vibæk, hvilket synes i modstrid med, at tilstanden i Vibæk ikke må blive påvirket negativt.

Dette er imidlertid ikke omfattet af den afgørelse, der er klaget over, det vil sige kommunens afgørelse om, at der ikke skal foretages en miljøvurdering af forslag til lokalplan nr. 535. Planklagenævnet kan alene tage stilling til forhold, der er omfattet af den afgørelse, der er klaget over, og nævnet afviser derfor at behandle klagepunkterne.

Såfremt klageren er af den opfattelse, at der i området er etableret forhold, som er i strid med lokalplanen, vil dette kunne påklages i forbindelse med en byggetilladelse. En byggetilladelse opfattes som udgangspunkt som en afgørelse om, at det ansøgte er i overensstemmelse med en eventuel lokalplan eller byplanvedtægt for området, medmindre der samtidig gives dispensation.

Nævnet bemærker i øvrigt, at de forhold, der skal indgå i en miljøscreening, er de forhold, der er gældende på tidspunktet for screeningsafgørelsen. Hvis der sker ændringer i disse forhold, *efter* der er truffet screeningsafgørelse om ikke miljøvurderingspligt, men *før lokalplanens endelige vedtagelse*, vil dette dog efter omstændighederne kunne medføre, at der skal udarbejdes en ny screeningsafgørelse. Ændringer, der ligger *efter planens endelige vedtagelse*, medfører derimod ikke, at screeningsafgørelsen er ugyldig, eller at der skal udarbejdes en ny screening.

2.1.3. Miljøvurderingslov, som sagen er behandlet efter

Den nugældende miljøvurderingslov trådte i kraft den 16. maj 2017.[6]

Den påklagede screeningsafgørelse er truffet i marts 2020, og den miljøscreenede plan var ikke under tilvejebringelse før 16. maj 2017. Planklagenævnet har derfor behandlet klagepunkter i forhold til screeningsafgørelsen efter den bekendtgørelse af miljøvurderingsloven, som blev udstedt i 2020.[7]

2.2. Påvirkning af bilag IV-arter (padder, markfirben og flagermus)

2.2.1. Klagen

Klageren anfører, at man lokalt har gjort forvaltningen opmærksom på tilstedeværelsen af frøer i og omkring søerne i den nordlige del af planområdet og at kommunen efter indgivelsen af klagen har erkendt, at der er påvist padder i lokalplanområdet.

Klageren anfører desuden, at det i kommuneplantillæg nr. 37 er anført, at markfirben ikke vurderes sandsynlig inden for planområdet, men at der ikke er givet en begrundelse for denne vurdering. Klageren anfører i forlængelse heraf, at der er observeret firben ca. 150 m nordvest for planområdet, og at det § 3-beskyttede hedeområde i Langmosen er et af markfirbenets habitater.

Endvidere anfører klageren, at der ikke er foretaget flagermusundersøgelser inden for lokalplanområdet. Klageren henviser til, at der i kommuneplantillæg nr. 37 lægges vægt på, at planområdet ikke udgør et vigtigt fødesøgningsområde for flagermus, selvom det fremgår af miljørapporten, at et område i den vestlige del af planområdet vurderes at være et bedre fødesøgningsområde for en del flagermusarter. Desuden har klageren bemærket, at der er mange gamle træer i planområdets nordlige del, idet området i mange år har fået lov at passe sig selv.

2.2.2. Generelt om bilag IV-arter i forbindelse med miljøscreeninger

Der er i habitatdirektivet[8] fastsat regler om beskyttelse af bestemte dyre- og plantearter (bilag IV-arter).

For dyrearter nævnt i habitatdirektivets bilag IV, litra a, er der forbud mod forsætlig forstyrrelse af disse arter, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer, jf. artikel 12, stk. 1, litra b. Der er desuden forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder, jf. artikel 12, stk. 1, litra d. Beskyttelsen er generel og vedrører ikke kun særligt udpegede områder. Beskyttelsen omfatter desuden både forsætlig og uforsætlig beskadigelse og ødelæggelse.

Flere arter af padder, markfirben og alle arter af flagermus er oplistet i habitatdirektivets bilag IV.[9]

Habitatdirektivet er implementeret i dansk ret i flere regelsæt, bl.a. planhabitatbekendtgørelsen fra 2016.[10]

Det følger af bekendtgørelsens § 7, stk. 2, at et planforslag ikke kan vedtages, hvis gennemførelse af planen kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a. Vurderingen heraf skal fremgå af redegørelsen til planforslaget, jf. § 7, stk. 3 i bekendtgørelsen.

I de sager, hvor der er et formelt krav om screening, f.eks. i sager om miljøscreening efter miljøvurderingsloven, kan vurderingen i forhold til bilag IV-arter ske i sammenhæng med screeningen, jf. habitatvejledningen.[11] I en miljøscreening skal der desuden bl.a. tages

hensyn til miljøproblemer af relevans for planen og faren for miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 10, jf. bilag 3. Dette indebærer, at der i en miljøscreening skal indgå en vurdering af en eventuel påvirkning af bilag IV-arter som følge af planen.

2.2.3. Økologisk funktionalitet

Det fremgår af vejledningen til habitatbekendtgørelsen, at yngle- eller rasteområder kan bestå af flere lokaliteter, der tjener som levesteder for den samme bestand. En bredere økologisk forståelse af yngle- og rasteområder giver mulighed for en mere fleksibel tilgang i områder med især mere udbredte bilag IV-arter.

Forudsætningen er, at den økologiske funktionalitet af et yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter opretholdes på mindst samme niveau som hidtil.

Nogle arter er organiseret i delbestande, som står i forbindelse med hinanden gennem udvandring og indvandring, og som benytter et netværk af levesteder over tid og rum (eksempelvis padder og flagermus). Netværket kan ses som et samlet yngle- eller rasteområde for samlingen af delbestande, som står i forbindelse med hinanden. De enkelte lokaliteter har hver især betydning for bestanden. Nogle vil ofte have mere betydning end andre. En skade på et levested et sted i netværket kan muligvis afværges ved at fremme kvaliteten eller udstrækningen af levestederne andetsteds i netværket.

Det kan eksempelvis efter en konkret vurdering accepteres at nedlægge et vandhul, hvis der inden for bestandens netværk etableres en eller flere nye vandhuller eller andre naturtyper, som samlet set sikrer, at den økologiske funktionalitet af den lokale bestands yngle- eller rasteområde opretholdes på samme niveau som før nedlæggelsen af vandhullet (afværgeforanstaltninger). Det kan i mange tilfælde også være muligt at forbedre kvaliteten af et nuværende yngle- eller rasteområde, f.eks. ved at rense et "dårligt" vandhul op, fjerne vegetation, der skygger for vandfladen, udlægge mere dødt ved, forbedre ledelinjer m.m. [12]

Generelt bør man først søge at tilpasse en plan, så man i videst muligt omfang undgår at skade den økologiske funktionalitet, før man tyr til at afværge skader gennem afværgeforanstaltninger. Det kan f.eks. dreje sig om, at man justerer et vejtracés forløb så meget som overhovedet muligt under hensyntagen til andre interesser, før man indbygger afværgeforanstaltninger.[13]

2.2.3. Krav til tilvejebringelsen af oplysninger om bilag IV-arter

Spørgsmålet om, i hvilket omfang der skal foretages en nærmere undersøgelse af, om et område er et naturligt udbredelsesområde for en beskyttet art efter habitatdirektivets bilag IV, er ikke reguleret. Spørgsmålet om, i hvilket omfang en myndighed generelt er forpligtet til at foretage konkrete undersøgelser af bilag IV-arters forekomst og omfanget af disse, er heller ikke reguleret.

En eventuel undersøgelsespligt og det potentielle omfang af denne, afhænger således af lovgivningen om bilag IV-arter og de ulovbestemte forvaltningsretlige principper, herunder officialprincippet (undersøgelsesprincippet), som kommunen skal påse overholdt. Kravene til

forvaltningens sagsoplysning angår tilvejebringelsen af et fyldestgørende grundlag for afgørelsen. Kravene til oplysning af faktum kan ikke præciseres generelt og er i vid udstrækning af skønsmæssig karakter.

I sager om vurdering af bilag IV-arter kan der foretages en indledende vurdering (en slags "screening") af, om de konkrete aktiviteter, en plan giver mulighed for, vil kunne beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder. Dette kan ske ud fra en faglig viden om arternes overordnede fordeling, levevis og levesteder. I de situationer, hvor den indledende vurdering viser, at bilag IV-arter kan påvirkes, skal kommunen belyse sagen nærmere for at vurdere, om yngle- og rasteområder bliver beskadiget eller ødelagt eller forskellige livsstadier af bilag IV-planter bliver ødelagt.[14]

Det antages desuden, at jo mere udbredte arterne er, desto større er sandsynligheden for, at der skal tages højde for dem i forbindelse med bl.a. planer. Det drejer sig f.eks. om spidssnudet frø, stor vandsalamander, flere arter af flagermus og odder.[15]

2.2.4. Kommunens undersøgelser og vurderinger

Miljøscreeningen og lokalplanen

Det fremgår af kommunens screeningskema (s. 5), at planområdet primært ligger på arealer i omdrift, og at det ikke vurderes, at planen påvirker særlige arter, herunder bilag IV-arter og rødlistede arter.

Af lokalplanens redegørelse (s. 12) fremgår det, at det ifølge den miljørapport, som er udarbejdet i forbindelse med kommuneplantillæg nr. 37 er vurderet, at særligt beskyttede arter i henhold til habitatdirektivets bilag IV ikke vil blive påvirket.

Videre fremgår det for så vidt angår padde, at søerne inden for lokalplanområdet på grund af størrelse og dybde vurderes at kunne rumme forekomst af fisk og derved ikke udgøre egnede levesteder for padde, hvorfor søerne ikke er eftersøgt for forekomst af padde. Der er heller ikke tidligere registeret padde i disse søer, og området omkring søerne udlægges med lokalplanen til rekreativt område.

For så vidt angår flagermus fremgår det, at de mest optimale levesteder vurderes at være de arealer, som lokalplanen udlægger til rekreative områder, og hvor der ikke må etableres boligbebyggelse. Desuden fremgår det, at ved at tage højde for forekomsten af eventuelle flagermus i de bygninger der skal rives ned og de træer der skal fældes i forbindelse med byudviklingen, vurderes områdets samlede økologiske funktionalitet for flagermus at blive opretholdt. Det fremgår i forlængelse heraf, at der eksempelvis kan tages hensyn til flagermus ved kun at foretage fældning af flagermusegnede træer og nedrive gamle bygning i perioden august-september (uden for rasteperioden) eller ved at undersøge nærmere, om der er flagermus på den enkelte lokalitet.

Miljørapporten for kommuneplantillæg nr. 37

For så vidt angår padde fremgår det af miljørapporten for kommuneplantillæg nr. 37 (s. 22), at der i juni 2019 blev foretaget en besigtigelse af i alt 8 vandhuller i det samlede planområde, og at der var fokus på at vurdere vandhullernes egnethed for padde og registrere eventuelle forekomster. Undersøgelsen er nærmere beskrevet i miljørapportens bilag 5.

Det fremgår, at der i den nordlige del af planområdet (det relevante lokalplanområde i den konkrete sag), er tre større søer, som alle på grund af størrelse og dybde vurderes at kunne rumme forekomst af fisk og derved ikke udgør egnede levesteder for padder, hvorfor disse ikke blev eftersøgt for forekomst af padder. Det fremgår også, at der heller ikke tidligere er registreret padder i disse søer (jf. f.eks. Naturdata.dk og Naturbasen.dk).

Videre fremgår det, at der i enkelte vandhuller beliggende syd for [A1] blev registreret forekomst af stor vandsalamander (sø nr. 1 og 8) og spidssnudet frø (sø nr. 6), ligesom det blev vurderet, at der kunne forekomme løgfrø i et af vandhullerne (sø nr. 6). Sidstnævnte blev dog ikke registreret ved undersøgelsen.

Det fremgår endvidere, at det vurderes muligt i den videre lokalplanlægning at sikre, at de to vandhuller inden for de nye boligområder, hvor der var forekomst af stor vandsalamander, bliver bevaret (sø nr. 1 og 8), f.eks. ved at sikre, at der ikke foretages anlægsarbejder i umiddelbar nærhed (5-10 m) af vandhullerne og ved at sikre grønne kiler mellem vandhullerne.

Om flagermus fremgår det af miljørapporten (s. 22), at området omkring planområdet med stor sandsynlighed kan udgøre levesteder for flagermus, men at dette ikke er undersøgt specifikt. Det vurderes dog sandsynligt, at der er forekomst af flagermus på nogle af de gamle gårdtage eller i de gamle træer som er i planområdet og i den økologiske forbindelse. De store landbrugsarealer vurderes dog ikke at udgøre væsentlige fødesøgnings-, raste eller yngleområder for flagermus. Derimod vurderes arealerne nær Vibæk, i Spangsdal, at være bedre fødesøgningsområder for en del flagermusarter.

Om markfirben fremgår det af miljørapportens bilag 5 (s. 11), at på trods af, at markfirben er registreret forholdsvis tæt på planområdet, vurderes det som usandsynligt, at arten skulle forekomme inden for planområdet. Det fremgår, at vurderingen tager afsæt i en kombination af planområdets sammensætning af habitater, hvor der er en overvægt af landbrugsarealer og kendskabet til artens generelle forekomst.

2.2.5. Planklagenævnets vurdering

Planklagenævnet finder, at kommunen har foretaget en tilstrækkelig vurdering af planens påvirkning af bilag IV-arter. Nævnet finder desuden ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering, at planen ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.

For så vidt angår padder lægger nævnet vægt på lokalplanens og miljørapportens oplysninger om, at søerne i lokalplanområdet har en sådan størrelse og dybde, at disse vurderes at kunne rumme forekomst af fisk og derved ikke udgør egnede levesteder for padder, ligesom der ikke i relevante databaser er registreret forekomst af padder i søerne. Hertil kommer, at lokalplanen udlægger søerne og et større område omkring disse som henholdsvis naturområde og rekreativt område. Det er således med lokalplanen sikret, at søerne bevares, og at der ikke gennemføres større anlægsarbejder i umiddelbar nærhed af søerne.

Nævnet bemærker i forlængelse heraf, at det forhold, at der måtte være observeret enkelte frøer inden for lokalplanområdet ikke medfører, at søerne kan anses for at have en sådan økologisk betydning for bilag IV-padder, at de kan anses for yngle- og rasteområder for sådanne arter.

For så vidt angår markfirben lægger nævnet vægt på, at kommunen i miljørapporten for kommuneplantillæg nr. 37 har inddraget oplysninger om artens generelle forekomst i Danmark, ligesom der er foretaget en vurdering af planområdets sammensætning af habitater. På den baggrund er det vurderet usandsynligt, at der skulle forekomme markfirben inden for lokalplanområdet. Nævnet bemærker i forlængelse heraf, at lokalplanområdet hovedsageligt består af dyrkede markarealer, og at det § 3-beskyttede hedeareal i områdets nordlige del ikke ændres som følge af realiseringen af lokalplanen.

Særligt for så vidt angår flagermus bemærker nævnet indledningsvis, at der ikke er en pligt for kommunerne til i forbindelse med miljøscreeninger at sikre, at *levesteder* for bilag IV-arter bevares eller forbedres. Der er derimod en pligt til at sikre, at *yngle- og rasteområder* ikke *beskadiges eller ødelægges*. Fourageringsområder er således ikke som sådan omfattet af beskyttelsen efter habitatdirektivets artikel 12 eller planhabitatbekendtgørelsens § 7.

Planklagenævnet finder desuden, at der ikke i den konkrete sag er grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at den økologiske funktionalitet af eventuelle yngle- og rasteområder for flagermus ikke vil kunne opretholdes ved realisering af lokalplanen.

Nævnet lægger herved vægt på, at planområdet i det væsentligste består af åbne, dyrkede markarealer, og at lokalplanens realisering ikke medfører fældning af et større antal træer eller nedrivning af flere ejendomme i området. Nævnet bemærker i forlængelse heraf, at der i umiddelbar nærhed af planområdet ligger flere områder med træ- og skovbevoksning, som vil kunne anvendes af flagermus.

Hertil kommer, at lokalplanområdets nordlige del, som rummer søer og træbevoksning, i lokalplanen er udlagt som rekreativt område og naturareal, som i videst muligt omfang skal bevares. Det fremgår således af lokalplanens § 10.9, at delområde VII skal henligge som uplejet natur med trampestier og lignende, at der kun i begrænset omfang kan opføres bebyggelse, samt at der kun må fældes træer i forbindelse med udtynding af vegetation som del af den nødvendige naturpleje af området.

Nævnet bemærker i forlængelse heraf, at det fremgår af den reviderede miljørapport for kommuneplantillægget, at det vurderes muligt at sikre eventuelle flagermus ved kun at rive huse ned og fælde træer i perioden august-september, jf. forvaltningsplanen for flagermus. [16]

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.3. Miljøscreening eller obligatorisk miljøvurdering

Der skal gennemføres en miljøvurdering af en række nærmere angivne planer og programmer, som fastlægger rammerne for fremtidige anlægstilladelser til projekter, hvis planerne eller programmerne kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. § 8, stk. 1, nr. 2 (obligatorisk miljøvurdering).

Det samme gælder som udgangspunkt for planer og programmer, der er omfattet af lovens bilag 1 og 2, jf. § 8, stk. 1, nr. 1. Hvis en plan fastlægger anvendelsen af et mindre område på lokalt plan eller alene indeholder mindre ændringer i en sådan plan, skal der dog kun gennemføres en miljøvurdering, hvis planen må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. § 8, stk. 2, nr. 1 (miljøscreening).

Med udtrykket "mindre område på lokalt plan" menes, at planen er udarbejdet af en lokal myndighed (i dette tilfælde en kommune), og at planen omfatter et område af mindre fysisk størrelse set i forhold til hele det område, som hører under den lokale myndigheds stedlige kompetence (det vil sige hele kommunens areal).[17] Der skal i hvert tilfælde foretages en konkret vurdering af, om planen omfatter et område, der er af begrænset størrelse set i forhold til kommunens størrelse, og det er således ikke tilstrækkeligt, at der tale om et geografisk område, som blot er mindre end kommunens samlede areal.[18]

Planklagenævnet finder ikke ud fra klagen eller sagens oplysninger i øvrigt grundlag for at antage, at det planlagte i den konkrete sag kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Planklagenævnet finder desuden, at planområdet i den konkrete sag har en mindre fysisk størrelse set i forhold til hele kommunens område.

Den miljøscreenede plan skal derfor kun miljøvurderes efter denne bestemmelse, hvis det planlagte kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Planklagenævnet bemærker i forlængelse heraf, at kommunen har foretaget en miljøvurdering af kommuneplantillæg nr. 37 til Kommuneplan 2017-2029, der ligeledes omfatter en vurdering af påvirkningen af lokalplanområdet, og som inddrager relevante miljøpåvirkninger.

2.4. Indholdet af kommunens miljøscreening

2.4.1. Generelt om kravene til indholdet af en miljøscreening

Formålet med miljøvurderingsloven er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af bl.a. planer.

Grundlaget for en miljøscreening fremgår af bilag 3, jf. § 10. Af bilaget fremgår en række kriterier for bestemmelse af den sandsynlige betydning af planens indvirkning på miljøet, herunder kriterier i forhold til planens karakteristika og kendetegn ved indvirkningen og det område, som kan blive berørt.

Kravene til, hvilke forhold/miljøparametre i og eventuelt uden for lokalplanområdet, der skal inddrages i screeningen (screeningens omfang), og detaljeringsgraden af screeningen afhænger desuden af de konkrete forhold. Omfanget og detaljeringsgraden må således tilpasses indholdet af det enkelte planforslag, hvilket altid er en konkret vurdering i henhold til bl.a. lovens formål, lokalplanområdets sårbarhed og udstrækning, den eksisterende planlægning samt de muligheder, planlægningens realisering medfører.

Med hensyn til omfanget af de oplysninger, som skal tilvejebringes, bemærkes, at en miljøscreening er en oversigtlig vurdering eller et umiddelbart skøn over, om et konkret planforslag, der *ikke* er omfattet af kravet om obligatorisk miljøvurdering, vil skulle miljøvurderes. Der stilles således ikke i forbindelse med en miljøscreening de samme krav til detaljeringsgraden af vurderingen som ved en miljøvurdering.

Miljøvurderingsloven indeholder herunder ikke krav om, at der i sager om miljøscreening af planer, skal foretages detaljerede undersøgelser af planområdet. Et sådant krav kan heller ikke udledes af officialprincippet. I de situationer, hvor der ikke er obligatorisk miljøvurderingspligt,

er det tvært imod forudsat i loven, at der i første omgang alene skal ske en oversigtlig vurdering/et umiddelbart skøn, hvilket ofte kan ske ud fra eksisterende registre og oplysninger i kommunen.

2.4.2. Beskyttet natur

Klagen

Klageren anfører, at en reduktion af skovbyggelinjen medfører, at der kan bygges i en afstand af 30-40 meter fra de nærmeste beskyttede naturtyper, og at det ikke er blevet vurderet, hvilken effekt et øget rekreativt brug af området vil have for naturtyperne, ligesom det ikke oplyses, hvordan naturtyperne vil blive beskyttet imod den rekreative brug. Det er på denne baggrund klagerens vurdering, at der er et behov for at få foretaget en miljøvurdering af lokalplanområdet.

Generelt om beskyttet natur

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 10, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet, til faren for miljøet og til indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt beskyttelsesstatus på f.eks. nationalt plan.

Det indebærer efter Planklagenævnets opfattelse, at det bl.a. skal indgå i en miljøscreening, hvis en plan kan påvirke et område, som er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det er i den forbindelse uden betydning, om området ligger uden for lokalplanområdet. Det afgørende er, om planen kan have en *indvirkning* på området.

Planklagenævnets vurdering

Naturbeskyttelsesinteresser er beskrevet i screeningskemaet (s. 5-6), hvor det fremgår, at der er en beskyttet sø og hede i den nordlige del af området udlagt til rekreativt område, hvorfor det forudsættes, at etablering af stier, sheltere mv. i dette område tilpasses naturafgrænsningerne.

Af miljørapporten for kommuneplantillæg nr. 37 fremgår (s. 23), at der ligger 2 § 3-beskyttede søer nord for [A1], og at disse ikke vil blive påvirket som følge af planlægningen. Videre fremgår det, at fældning af tæer omkring søerne kræver godkendelse fra kommunen, og skal ske manuelt. Herudover fremgår det, at nordsiden af den største sø er registreret som naturbeskyttet hede.

Det fremgår desuden af lokalplanens redegørelse (s. 18), at lokalplanen sikrer, at området med beskyttet natur udpeges som naturområde, hvor der ikke kan etableres bebyggelse eller laves terrænregulering. Træerne må endvidere kun fældes i forbindelse med udtynding og uden brug af skovrydningsmaskiner, og der kan alene etableres naturstier/trampestier i området.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at kommunen har foretaget den fornødne vurdering i forhold til lokalplanens indvirkning på de beskyttede naturtyper i planområdet. Nævnet finder desuden ikke på baggrund af klagen eller sagens oplysninger, at

dette forhold udløser en miljøvurderingspligt.

Nævnet bemærker i øvrigt, at tilstandsændringer af den beskyttede natur i området vil kræve en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.4.3. Støj

Klagen

Klageren anfører, at der mangler en beregning for støj i højden, og at støjredegørelsen bør indgå i en miljøvurdering, således at offentligheden får indsigt i oplysningerne omkring støj.

Generelt om støj

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 10, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet.

Dette indebærer efter Planklagenævnets opfattelse, at støjbelastningen af planområdet som følge af trafik fra omkringliggende veje efter omstændighederne skal indgå i en miljøscreening. Trafikstøj er således en relevant og væsentlig faktor at inddrage i mange planer for byggeprojekter, som ligger ud til eksisterende veje, som er meget trafikerede.

Det fremgår af vejledningen om støj fra veje, at den vejledende grænseværdi for vejtrafikstøj er Lden 58 dB(A) for bl.a. boligområder. Grænseværdierne udtrykker den støjbelastning, der efter Miljøstyrelsens vurdering er miljømæssigt og sundhedsmæssigt acceptabel. Planklagenævnet finder derfor generelt, at en lokalplan, som muliggør byggeri, hvor Miljøstyrelsens grænseværdier for støj fra veje overholdes, ikke vil være miljøvurderingspligtig som følge af trafikstøj.[19]

Planklagenævnets vurdering

Støj og vibrationer er beskrevet i screeningskemaet (s. 7), hvor det fremgår, at lokalplanen med byggeafstand til boliger og udendørs opholdsarealer sikrer, at grænseværdier for trafikstøj kan overholdes.

Videre fremgår det (s. 2), at der er udarbejdet en støjredegørelse for lokalplanområdet, der viser, at området nærmest [A1] er støjbelastet ud over de vejledende grænseværdier for boliger, hvorfor lokalplanen udlægger området nærmest [A1] til veje og parkering, hvor der ikke må opføres boliger eller etableres opholdsarealer.

Det fremgår desuden, at der er udarbejdet en støjberegning for facaderne på bebyggelsen nærmest [A1], og at denne viser, at de vejledende støjgrænser for boliger kan overholdes, hvis der kun gives mulighed for bebyggelse i 2 etager nærmest [A1] og med 3 etager trukket tilbage fra [A1]. Der skal desuden etableres støjafskærmning (fx glasskærm) ovenpå 2. etage nærmest [A1], der kan skærme for den bagvedliggende 3. etage. Disse foranstaltninger sikres overholdt med lokalplanen.

Herudover fremgår det, at støjgrænsen ved byggefeltet længst mod vest ikke kan overholdes for 2. etage mod [A1], hvorfor lokalplanen sikrer, at der her alene kan etableres liberale erhverv, fitnesscenter og lignende, der har en højere vejledende støjgrænse end boliger.

Lokalplanen udlægger desuden et grønt forareal langs [A1], hvor der er mulighed for etablering af en støjvold, som kan blive nødvendig, hvis der på et tidspunkt bliver etableret en Hærvejsmotorvej til Viborg, der vil kunne forøge trafikmængden markant på [A1].

Planklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at kommunen har tilvejebragt tilstrækkelige oplysninger til at foretage en vurdering i forhold til støj. Nævnet finder desuden ikke på baggrund af klagen eller sagens oplysninger, at dette forhold udløser en miljøvurderingspligt.

Nævnet bemærker, at det fremgår af lokalplanens § 12.1, at ved ny bebyggelse og ændring af anvendelse skal området udformes, så Miljøstyrelsens til enhver tid gældende vejledende grænseværdier for vejtrafikstøj kan overholdes. Der er i forlængelse heraf henvist til de korrekte støjgrænseværdier, som var gældende på tidspunktet for lokalplanens udarbejdelse, dvs. Lden 58 dB for boliger samt Lden 63 dB for kontorer og lignende.

Planklagenævnet lægger således til grund, at lokalplanen med de beskrevne tiltag kan realiseres således, at de vejledende støjgrænser overholdes, og nævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.4.4. Økologiske forbindelseslinjer

Klagen

Klageren anfører, at der ønskes tilladelse til bebyggelse i den økologiske forbindelseslinje i den vestlige del af planområdet, således at den økologiske forbindelseslinje flyttes mod vest. Ligeledes anfører klageren, at dette område udlægges som rekreativt område, således at det både skal fungere som økologisk forbindelseslinje og som rekreativt område for områdets beboere.

Klageren anfører i øvrigt, at der ikke er beskrevet specifikke tiltag til sikring af funktionaliteten af den økologiske forbindelseslinje, og at der derfor bør foretages en miljøvurdering af lokalplanforslaget.

Generelt om økologiske forbindelseslinjer

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for en plan, herunder værdien og sårbarheden af det område, som kan blive berørt som følge af særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv.

Det er Planklagenævnets opfattelse, at der herunder efter omstændighederne i en miljøscreening skal indgå en beskrivelse af påvirkningen af udpegede økologiske forbindelser.

Planklagenævnets vurdering

Planklagenævnet finder, at kommunen har foretaget den fornødne vurdering i forhold til den økologiske forbindelseslinje i planområdet. Nævnet finder desuden ikke på baggrund af klagen eller sagens oplysninger, at dette forhold udløser en miljøvurderingspligt.

Nævnet lægger vægt på, at den økologiske forbindelseslinje er beskrevet i miljørapporten for kommuneplantillæg nr. 37 (s. 18-20), hvor det fremgår, at den nordlige del af Spangsdal og et område nord for [A1] er udpeget som økologisk forbindelseslinje, bl.a. på baggrund af de fire søer der ligger i området. Det fremgår videre, at afgrænsningen af den økologiske forbindelse, der er beliggende langs Vibæk ændres med vedtagelsen af kommuneplantillæg nr. 37, og at der i forbindelse med udarbejdelsen af kommuneplantillægget er foretaget en landskabelig og biologisk vurdering af den eksisterende forbindelseslinje. Vurderingen er vedlagt miljørapporten som bilag 4.

Herudover fremgår det, at den økologiske forbindelseslinje mod vest nord for [A1] på baggrund af vurderingen forlægges, ligesom der foretages mindre justeringer, så afstanden til de naturbeskyttede søer er større. Ændringerne består i, at fladere arealer nord for [A1] udtages af udpegningen og kan bebygges, ligesom forbindelseslinjens placering ændres, så den i højere grad følger Spangsdals bund og skrænter. Det fremgår, at arealet øges samlet set med 1,5 hektar, samt at bredden reduceres lidt, men alle steder er mindst 150 meter. Desuden fremgår det, at arealer, der udtages af udpegningen, i dag er dyrkede marker med begrænset værdi for dyre- og plantelivet, og at de arealer, vest for det oprindelige areal, som inkluderes i stedet for dem der udgår, har en større artsrigdom og naturværdi.

Kommunen har på den baggrund vurderet, at den nye afgrænsning af den økologiske forbindelseslinje ikke vil medføre en negativ påvirkning af områdets funktion, og ændringerne vurderes at kunne bidrage positivt til at øge områdets funktion som økologisk forbindelse.

Det er desuden i miljørapporten vurderet, at en rekreativ anvendelse af den økologiske forbindelse ikke er i direkte modstrid med formålet eller funktionen, såfremt der tages hensyn til områdets naturinteresser og den økologiske forbindelses funktion for områdets dyre- og planteliv. Det fremgår desuden, at det i forbindelse med lokalplanlægningen vurderes muligt at sikre, at områdets samlede funktion som økologisk forbindelse bevares, f.eks. ved at anlægge stisystemer, som styrer, hvor folk bevæger sig og sikre, at disse anlægges uden om de områder med højeste naturværdier, samt ved at sikre en gennemtænkt belysning i området. Ligeledes fremgår det af miljørapportens bilag 4, at det ikke er usandsynligt, at omlægningen af området inden for en økologisk forbindelse til rekreativt brug, kan øge biodiversiteten og skabe nye ledelinjer til gavn for arternes spredning på sigt.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.4.5. Lavbundsarealer

Klagen

Klageren anfører, at det ikke fremgår, om lavbundsarealerne i planområdet er undersøgt i forhold til udpegning til vådområder, og at der ikke er redegjort for, hvilke tiltag der forventes til håndtering af lavbundsarealerne. Klageren anfører herefter, at en miljøvurdering bør fastlægge, om lavbundsarealerne har potentiale som vådområder.

Generelt om lavbundsarealer

Det fremgår af miljøvurderingslovens bilag 3, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet, herunder værdien og sårbarheden af det område, som kan blive berørt som følge af særlige karakteristiske naturtræk eller kulturarv. Det fremgår desuden af miljøvurderingslovens § 1, stk. 2, at en miljøvurdering bl.a. omfatter planers sandsynlige væsentlige indvirkning på den biologiske mangfoldighed, flora, fauna, jordbund, jordarealer og vand, samt det indbyrdes forhold mellem disse faktorer.

Dette indebærer efter Planklagenævnets opfattelse, at det bl.a. efter omstændighederne skal indgå i en miljøscreening, hvis planen omfatter et område der i kommuneplanen er udpeget som lavbundsareal. Dette forhold udløser dog ikke i sig selv en miljøvurderingspligt, da det forudsætter, at der er tale om en væsentlig indvirkning, jf. lovens § 8, stk. 2.

Planklagenævnets vurdering

I screeningskemaet (s. 6), er der for så vidt angår miljøparameteret "Naturgenopretning og -pleje" foretaget afkrydsning i *ikke aktuelt/ikke indvirkning*, og der er ingen bemærkninger hertil.

Det fremgår af den til kommuneplantillægget hørende miljørapport (s. 3), at der er enkelte spredte lavbundsarealer i området, men at ingen af lavbundsarealerne er udpeget som potentielle vådområder.

Herudover fremgår det af kommunens bemærkninger til klagen, at lokalplanforslaget ikke vurderes at medføre en ændring af lavbundsarealernes tilstand, hvorfor det ikke er kommunens vurdering, at der skal laves en miljøvurdering heraf.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at kommunen har foretaget den fornødne vurdering i forhold til lavbundsarealerne i planområdet. Klagen eller sagens oplysninger giver desuden ikke nævnet grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at dette forhold ikke udløser en miljøvurderingspligt.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.4.6. Beskyttede planter

Klagen

Klageren anfører, at der er observeret orkidéer i den del af lokalplanområdet, som planlægges udlagt til cykelsti, men at dette ikke fremgår af miljørapporten. På denne baggrund anfører klageren, at der er et behov for reelle undersøgelser af naturen inden for lokalplanområdet.

Generelt om beskyttede planter

Det fremgår af miljøvurderingslovens § 1, stk. 2, at formålet med en miljøvurdering bl.a. er at tage hensyn til planers sandsynlige væsentlige indvirkning på biologisk mangfoldighed, flora og fauna. Det fremgår desuden af miljøvurderingslovens bilag 3, jf. § 10, at der i en miljøscreening bl.a. skal tages hensyn til miljøproblemer af relevans for planen eller programmet, herunder indvirkningen på områder eller landskaber, som har en anerkendt

beskyttelsesstatus på nationalt plan, fællesskabsplan eller internationalt plan. Der kan herunder være pligt til at tage hensyn til plantelivet i disse områder og landskaber. Derudover er der pligt til at inddrage påvirkningen af bilag IV-arter.

Der kan efter Planklagenævnets opfattelse også efter omstændighederne være en pligt til, uden for de beskyttede områder, at tage hensyn til planteliv, som ikke er omfattet af bilag IV, f.eks. hvis der er tale om betydningsfulde habitater for bestemte arter, og navnlig hvis der er tale om sjældne arter.

Det fremgår af artsfredningsbekendtgørelsens bilag 2, at alle arter af orkidéer er fredede, men at de ikke er optaget på habitatdirektivets bilag IV.[20] Ifølge bekendtgørelsens § 14, stk. 2 gælder det, at der er forbud mod at beskadige eller fjerne disse vildtvoksende planter i den danske natur.

Planklagenævnet bemærker, at der ikke i planhabitatbekendtgørelsen eller andre danske regler er et forbud mod vedtagelse af planer, som kan have en sådan påvirkning. Såfremt en plan kan medføre beskadigelse af plantearter omfattet af artsfredningsbekendtgørelsens bilag 2, forudsætter realiseringen af planen en dispensation fra Miljøstyrelsen, jf. artsfredningsbekendtgørelsens § 19.

Planklagenævnets vurdering

Det fremgår af screeningskemaet (s. 5), ud for miljøparameteret "*Dyre- og planteliv samt biologisk mangfoldighed*", at planområdet primært ligger på arealer i omdrift, og det vurderes, at planen ikke påvirker særlige arter, herunder bilag IV-arter og rødlistede arter.

Det fremgår herudover af kommunens bemærkninger til klagesagen, at der ikke i den eksisterende og nyeste tilgængelige data for rødlistede og fredede arter er registreret orkidéer inden for planområdet, ligesom der ikke er konstateret eller registreret orkidéer ved tidligere besigtigelser. Kommunen har ligeledes anført, at kommunen er indstillet på at foretage en besigtigelse af planområdet i orkidéernes vækstsæson, og såfremt der ved en sådan registreres forekomst af orkidéer, vil kommunen justere cykelstiens forløb. Stien vil således kunne tilpasses den konkrete kontekst i forbindelse med anlæg.

Planklagenævnet finder på baggrund af ovenstående, at kommunen har foretaget den fornødne vurdering i forhold til den mulige påvirkning af orkidéer i planområdet. Klagen eller sagens oplysninger giver desuden ikke nævnet grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at dette forhold ikke udløser en miljøvurderingspligt.

Planklagenævnet kan således ikke give medhold i klagepunktet.

2.4.7. Generelt om miljøscreeningen

Planklagenævnet finder ikke, at der på baggrund af klagen eller i øvrigt er grundlag for at fastslå, at miljøscreeningen ikke er sket i overensstemmelse miljøvurderingsloven. Nævnet har herved lagt vægt på, at kommunen har vurderet planforslagets miljøkonsekvenser på det pågældende sted, og at kommunen har foretaget en vurdering af de relevante miljøparametre efter de kriterier, som fremgår af bilag 3.

Nævnet finder desuden ikke samlet set grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering af, at der ikke er tale om en så væsentlig påvirkning af miljøet, at der er pligt til at udarbejde en miljøvurdering. Nævnet har herved lagt vægt på, at kommunen har vurderet planforslagenes miljøkonsekvenser på det pågældende sted, og at kommunen har foretaget en vurdering af de relevante miljøparametre efter de kriterier, som fremgår af bilag 3. Hertil kommer, at der er foretaget en miljøvurdering af kommuneplantillæg nr. 37, som også omfatter lokalplanområdet, og som inddrager relevante sandsynlige miljøpåvirkninger.

Nævnet har endvidere lagt vægt på, at kommunens vurdering hviler på et grundlag, som er tilstrækkeligt i forhold til en miljøscreening.

Nævnet finder desuden ikke samlet set grundlag for at tilsidesætte kommunens faglige vurdering af, at der ikke er tale om en så væsentlig påvirkning af miljøet, at der er pligt til at udarbejde en miljøvurdering. Nævnet har herved navnlig lagt vægt på planernes begrænsede geografiske udstrækning og omfang, ligesom der er indtænkt løsninger i forhold til beskyttede naturtyper, støj og økologiske forbindelser i området.

3. Afsluttende bemærkninger

Planklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over Viborg Kommunes afgørelse af 18. marts 2020 om, at der ikke skal gennemføres en miljøvurdering af forslag til lokalplan nr. 535, Boligområde nord for Randersvej i Taphede, Viborg Øst.

Planklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.^[21] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke. Klagegebyrer tilbagebetales kun, hvis nævnet har afvist at behandle sagen, hvis klagen tilbagekaldes, eller hvis nævnet giver klageren medhold eller i øvrigt ændrer den afgørelse, der er klaget over. Det er ikke tilfældet i denne sag. Planklagenævnets afgørelse vedrørende klagegebyret kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed. Der henvises til § 3 i gebyrbekendtgørelsen for Planklagenævnet.^[22]

4. Meddelelse og offentliggørelse af afgørelsen

Denne afgørelse gøres tilgængelig for Viborg Kommune (j.nr. 19/34490) samt for klageren via klageportalen. Afgørelsen sendes desuden til eventuelle andre parter i klagesagen som Digital Post.

---

[1] Planerne kan søges frem på plandata.dk: <http://kort.plandata.dk/searchlist/#/> (<http://kort.plandata.dk/searchlist/#/>).

[2] Lokalplan nr. 535 blev endeligt vedtaget 24. juni 2020.

[3] I september 2021 er der vedtaget et tillæg til lokalplan nr. 535, som muliggør opførelse af yderligere ca. 150 boliger i den østlige del af planområdet. Tillægget er ikke omfattet af nærværende klagesag.

[4] Planen kan søges frem på plandata.dk: <http://kort.plandata.dk/searchlist/#/> (<http://kort.plandata.dk/searchlist/#/>).

[5] Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020 med senere ændringer.

[6] Oprindeligt lov nr. 425 af 18. maj 2016 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), afløst af lovbekendtgørelse nr. 448 af 10. maj 2017, som var gældende ved lovens ikrafttræden. Lovbekendtgørelse nr. 448 er efterfølgende afløst af lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018, lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 og senest lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021, som dog i vidt omfang indeholder enslydende bestemmelser.

[7] Lovbekendtgørelse nr. 973 af 25. juni 2020 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

[8] Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.

[9] Relevante danske bilag IV-arter er bl.a. oplistet her: <https://mst.dk/natur-vand/natur/international-naturbeskyttelse/eu-direktiver/naturbeskyttelsesdirektiver/bilag-iv-arter/> (<https://mst.dk/natur-vand/natur/international-naturbeskyttelse/eu-direktiver/naturbeskyttelsesdirektiver/bilag-iv-arter/>).

[10] Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

[11] Habitatvejledningen, december 2020, afsnit 9.6.3.

[12] Habitatvejledningen, december 2020, afsnit 9.7.1.4.

[13] Habitatvejledningen, afsnit 9.7.1.5.

[14] Habitatvejledningen, december 2020, afsnit 9.6.3.

[15] Habitatvejledningen, afsnit 9.7.1.

[16] Forvaltningsplan for flagermus.

(<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2013/flagermus.pdf>) Beskyttelse og forvaltning af de 17 danske flagermusarter og deres levesteder. Naturstyrelsen, 2013.

[17] Jf. EU-domstolens dom i sag C-444/15, Associazione Italia Nostra Onlus, præmis 71-74.

[18] Planklagenævnets afgørelse af 2. december 2021 i sagsnr. [20/00789 m.fl](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/38ef3f43-0001-4b18-b235-08ae88da0503?highlight=20%2F00789) (<https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/38ef3f43-0001-4b18-b235-08ae88da0503?highlight=20%2F00789>). Afgørelsen kan ses på afgørelsesportalen: <https://pkn.naevneneshus.dk/> (<https://pkn.naevneneshus.dk/>).

[19] Se f.eks. Planklagenævnets afgørelse af 6. november 2019 i sagsnr. [18/06356](https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/9b5d7b0c-91d1-4bf8-91c2-7ce760ccebac?highlight=18%2F06356) (<https://pkn.naevneneshus.dk/afgoerelse/9b5d7b0c-91d1-4bf8-91c2-7ce760ccebac?highlight=18%2F06356>). Afgørelsen kan ses på afgørelsesportalen:

<https://pkn.naevneneshus.dk/> (<https://pkn.naevneneshus.dk/>).

[20] Bekendtgørelse nr. 521 af 25. marts 2021 om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt.

[21] Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.

[22] Bekendtgørelse nr. 108 af 28. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Planklagenævnet.

Sag:

20/05576

Dato:

29. april 2022.

Emner:

Miljøvurderingslo...

Planklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/planklagenaeavnet/>) • Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • Plan@naevneneshus.dk (<mailto:Plan@naevneneshus.dk>)
[Tilgængelighedserklæring](https://www.was.digst.dk/pkn-naevneneshus-dk) (<https://www.was.digst.dk/pkn-naevneneshus-dk>)